

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya

L'actuació i les prioritats de l'Institut Català d'Energia

Cambra de Comerç de Manresa

17 de desembre de 2019
Manresa

Generalitat de Catalunya
Institut Català d'Energia

#TransicióEnergètica

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

ÍNDEX

1. Competències de la GdC en matèria d'energia
2. Un nou model energètic a Catalunya
3. Diagnosi: emissions i energia
4. Objectiu 2050: model descentralitzat 100% renovable, millorar l'eficiència energètica i reduir les emissions de GEH
5. Línies estratègiques

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

1. Competències de la GdC en matèria d'energia

Segons l'article 133 de l'Estatut d'Autonomia, correspon a la Generalitat la competència compartida en matèria d'energia. Aquesta competència inclou:

- La regulació de les activitats de producció, emmagatzematge i transport d'energia, l'atorgament de les autoritzacions de les instal·lacions que transcorrin íntegrament pel territori de Catalunya i l'exercici de les activitats d'inspecció i control de totes les instal·lacions existents a Catalunya.
- La regulació de l'activitat de distribució d'energia que s'acompleixi a Catalunya, l'atorgament de les autoritzacions de les instal·lacions corresponents i l'exercici de les activitats d'inspecció i control de totes les instal·lacions existents a Catalunya.
- El desplegament de les normes complementàries de qualitat dels serveis de subministrament d'energia.
- El foment i la gestió de les energies renovables i de l'eficiència energètica. En aquests àmbits el TC ha dictaminat (sentència sobre la Llei del Canvi Climàtic) que l'Estat pot fixar els requisits bàsics d'actuació però les CCAA poden desenvolupar aquestes normes bàsiques.

A més a més:

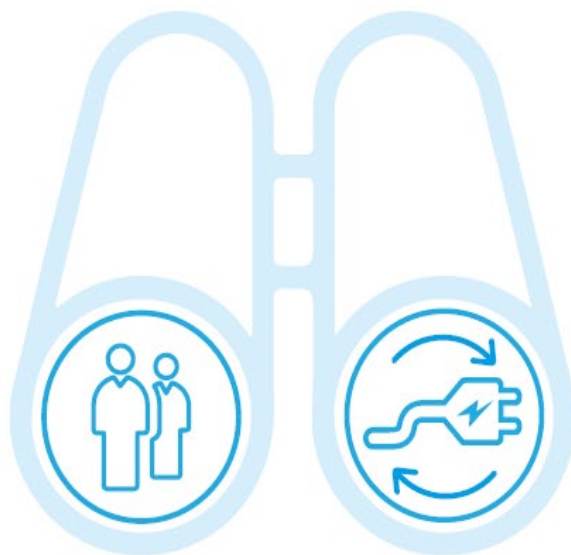
- La Generalitat participa, per mitjà de l'emissió d'un informe previ, en el procediment d'atorgament de l'autorització de les instal·lacions de producció i transport d'energia que ultrapassin el territori de Catalunya o si l'energia és objecte d'aprofitament fora d'aquest territori.
- La Generalitat participa en la regulació i la planificació d'àmbit estatal del sector de l'energia que afecti el territori de Catalunya.

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

2. Un nou model energètic a Catalunya

Visió 2050

Catalunya, un país descarbonitzat amb un **model energètic renovable**, net, democràtic, inclusiu, de generació distribuïda i **centrat en el consumidor**

Missió

Augmentar la **generació renovable** i l'**eficiència energètica**

Apoderar el ciutadà i l'empresa

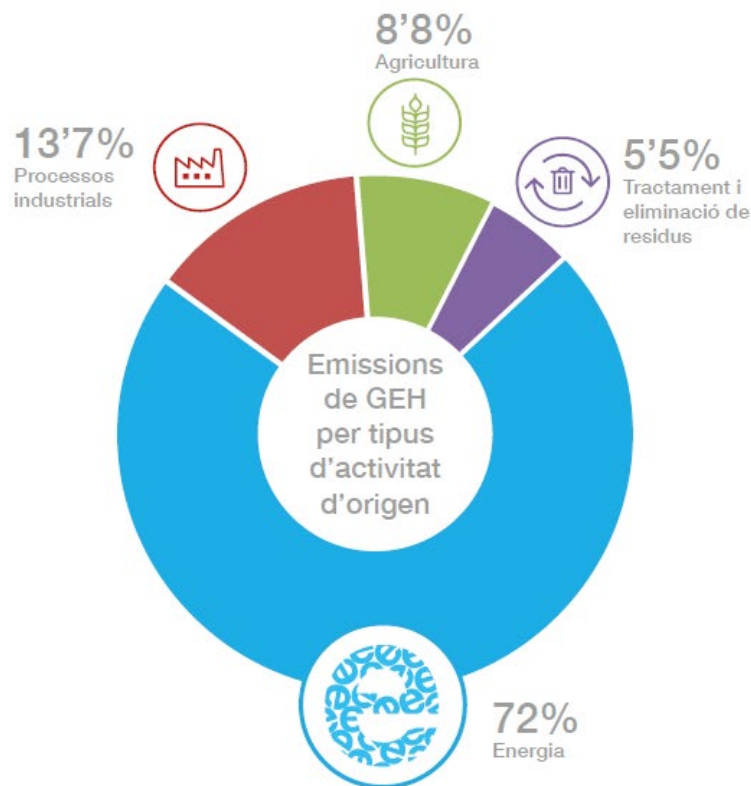
Crear una nova **economia energètica**: la generació renovable, l'emmagatzematge i la digitalització com a oportunitats de negoci, innovació i exportació, i de creació d'ocupació de qualitat

L'Agència d'Energia com a **motor i referent de la transició**

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

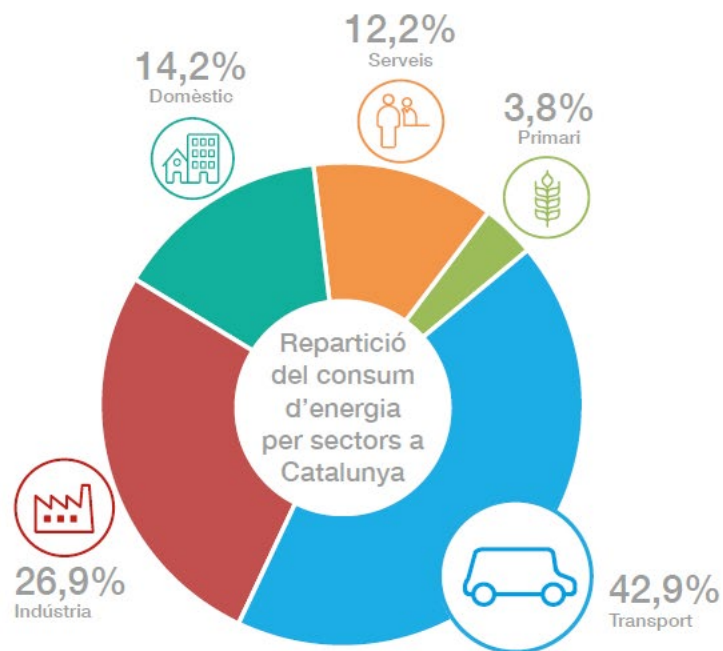
3. Diagnosi: emissions i energia

L'energia és responsable del **72%** de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a Catalunya: **l'emergència climàtica és l'emergència energètica**

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

3. Diagnosi: emissions i energia

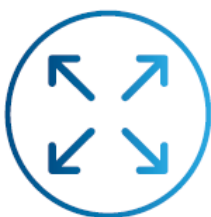

El transport és el major sector consumidor d'energia de Catalunya. La indústria i els edificis (habitatges i serveis) tenen consums similars.

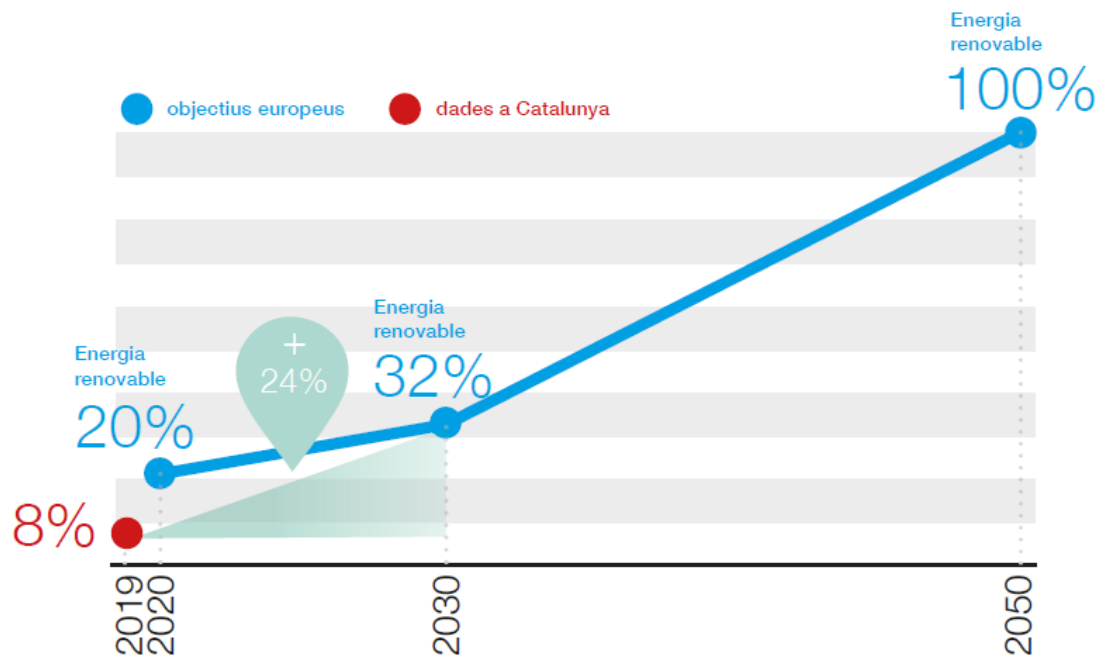
per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

4. Objectiu 2050: model descentralitzat 100% renovable

Descarbonitzar la generació d'energia amb 100% d'energies renovables

PROENCAT 2050:
el full de ruta de la transició energètica

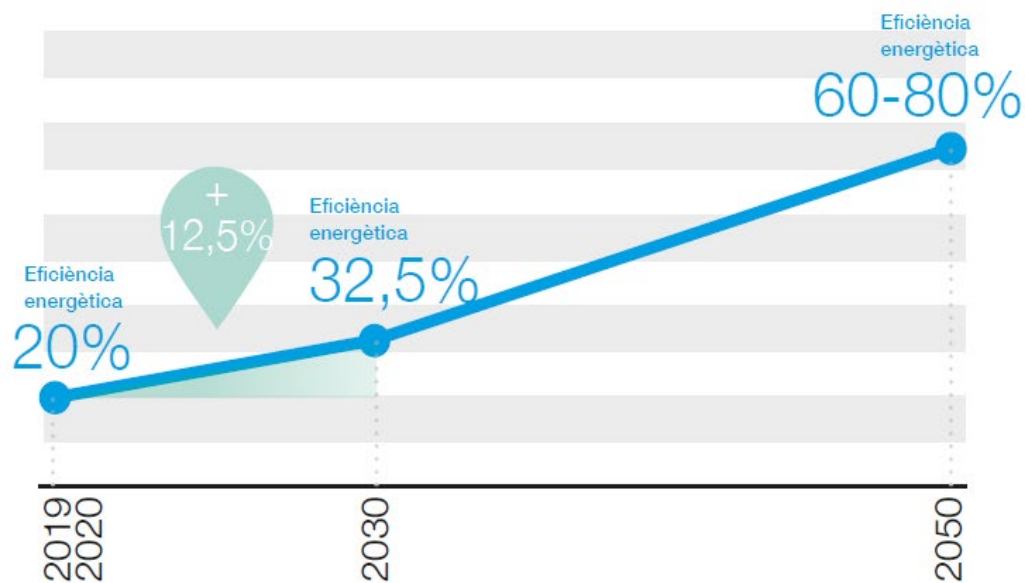
per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

4. Objectiu 2050: millorar l'eficiència energètica

Apoderar la ciutadania i electrificar la demanda energètica utilitzant les millors tecnologies disponibles d'eficiència energètica

PROENCAT 2050:
el full de ruta de la transició energètica

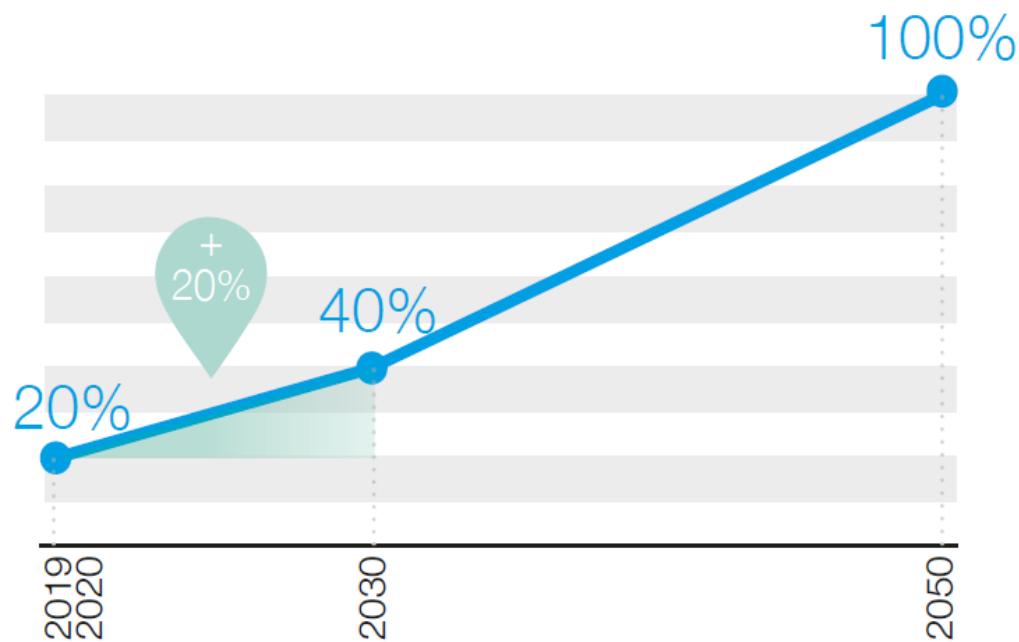
per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

4. Objectiu 2050: reduir les emissions de GEH

Correlació directa
entre energia
i emissions.
Necessitat
d'un nou model
energètic net

PROENCAT 2050:
el full de ruta de la transició energètica

per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5. Línies estratègiques

Marc legal

- Llei de la Transició Energètica

Sectorials

- Descarbonització i electrificació de la indústria
- Mobilitat elèctrica i sostenible
- Generació renovable
- Edificació saludable i autoprodutora d'energia
- Comunicació, informació i formació per apoderar l'usuari

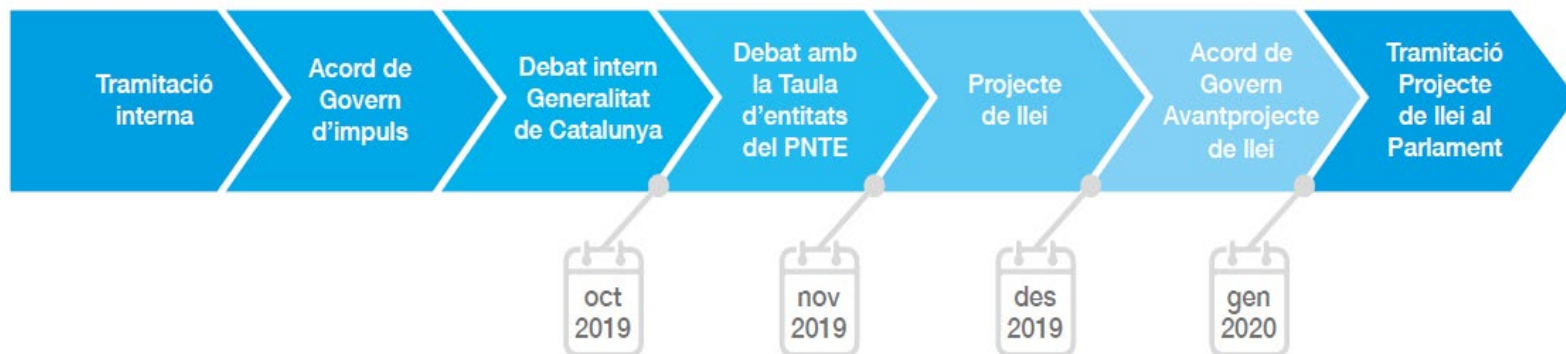

Transversals

- Planificació
- Influència en el marc normatiu estatal
- Observatori de l'energia
- R+D+I per a la transició energètica
- Línies de subvenció / finançament

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.1 Llei de Transició Energètica

Motivació de la llei:

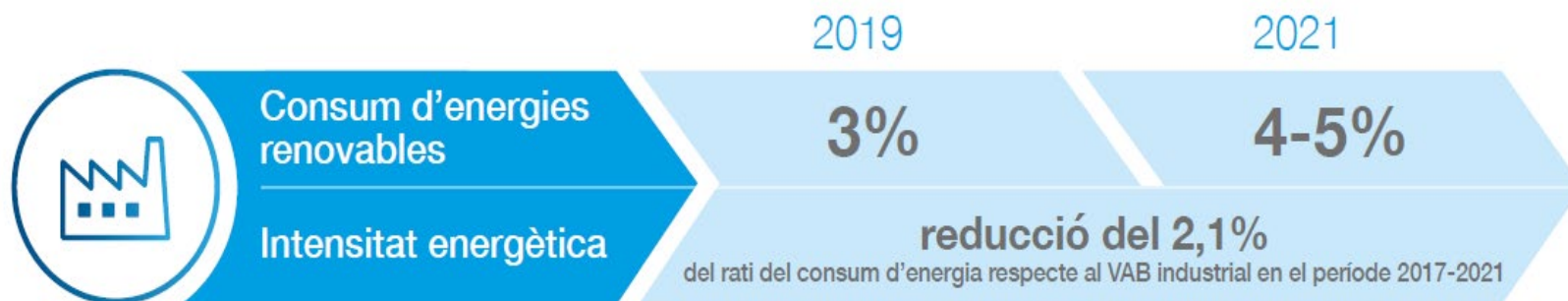
- Establiment de les bases de com realitzar la transició energètica.
- Elevar a rang legal les estratègies per a la transició energètica.
- Exercir les capacitats de governança, regulació i control sobre la transició energètica.

Títol I: Missió, objectius, eixos estratègics i desenvolupament de les estratègies que han de formar part de la política energètica catalana

Títol II: Transformació de l'ICAEN en la nova Agència Catalana d'Energia, per a fer front als nous reptes de la transició energètica

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

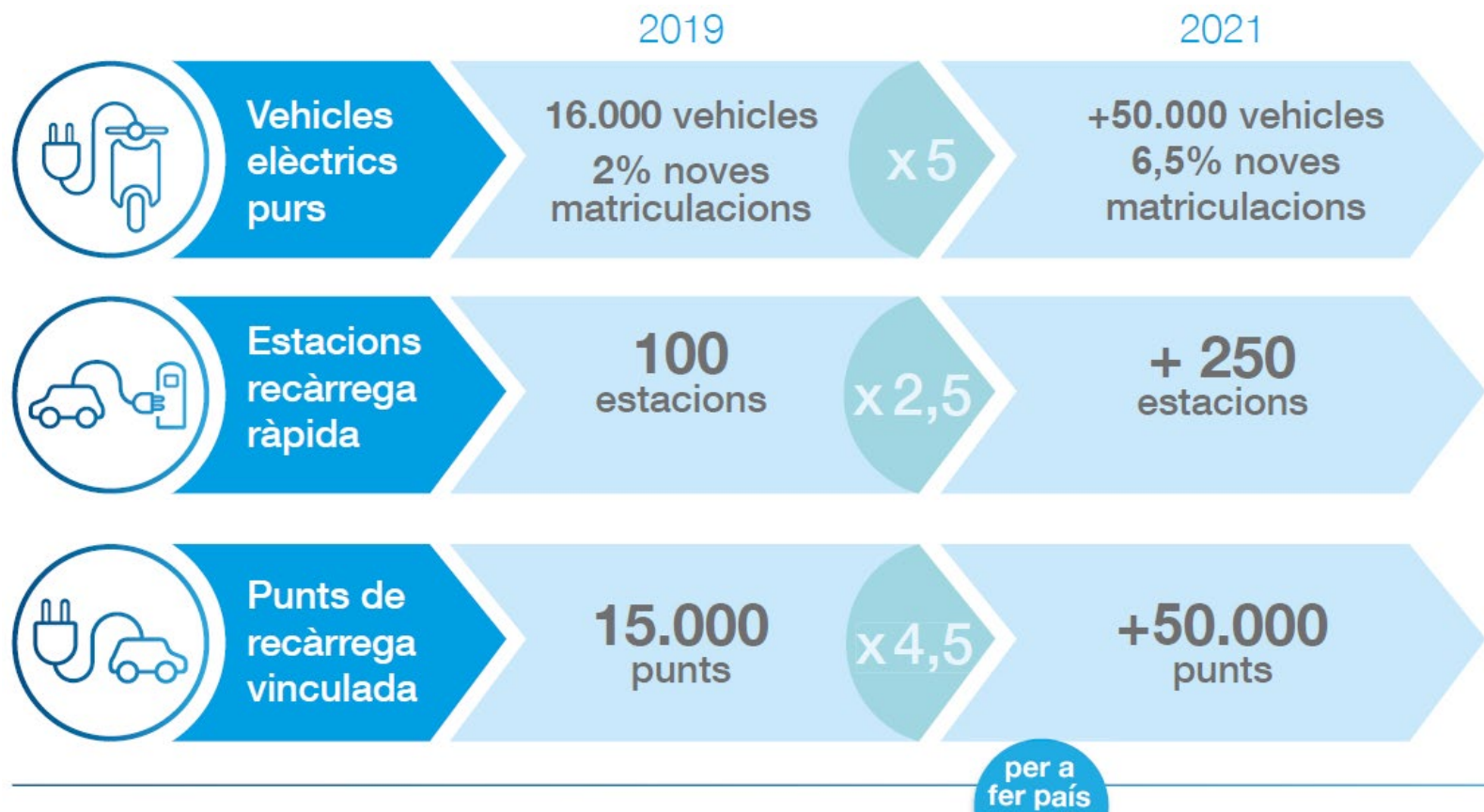
5.2 Descarbonització i electrificació de la indústria

- Millora competitivitat
- Tecnologies de digitalització
- Noves activitats empresarials associades a la transició energètica
- **Programa Cupons i Pla Renova't**
- Ajuts a l'eficiència energètica
- Plans de **descarbonització** acordats i desenvolupats amb els sectors industrials (2020: agroalimentari i químic)
- Creació d'equips i serveis innovadors per a la transició energètica: **Línia Innova Energy Tech**
- **Plataforma de testeig** de la integració de generació elèctrica renovable, emmagatzematge i recàrrega de vehicles elèctrics.

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.3. Mobilitat elèctrica i sostenible

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.3. Mobilitat elèctrica i sostenible

PIRVEC 1 (2016-2019)

- Creació de la Taula d'Infraestructures de recàrrega com a espai de col·laboració privada i pública
- Finalització de la xarxa de recàrrega ràpida de Catalunya (+120 estacions). Aportació de 2,9M€. Visor on line d'emplaçament i disponibilitat d'estacions
- Aliança de Municipis per la interoperabilitat en estacions de recàrrega de vehicles elèctrics a Catalunya (34 entitats adherides arreu de Catalunya)
- Modificació normativa (Codi Civil) per facilitar punts de recàrrega domèstics
- Subvencions a compra de vehicles elèctrics, punts de recàrrega, sistemes compartits de bici elèctrica i actuacions derivades de plans de mobilitat d'empresa. Programa MOVES (7M€/any)

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

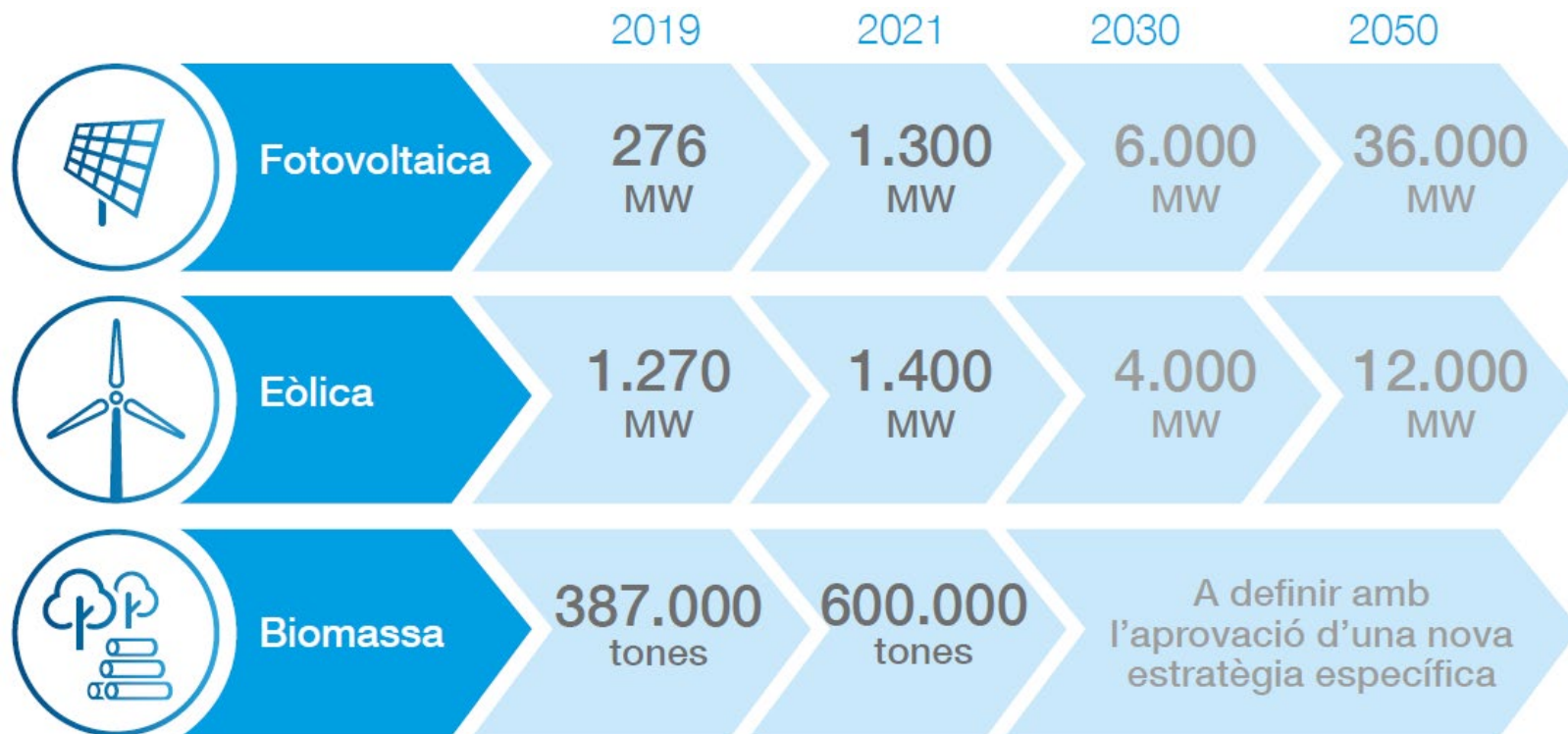
5.3. Mobilitat elèctrica i sostenible

PIRVEC 2 (2020-2024) (en preparació) (pressupost previst: 8M€)

- Potenciar la recarrega vinculada amb una instal·lació centralitzada amb un únic punt de subministrament en aparcaments comunitaris.
- Abordar la digitalització de la instal·lació comunitària per operar la bateria com element de Demand Response.
- Impulsar i crear el mercat de l'agregador d'energia com a element activador de la recàrrega.
- Consolidar la xarxa d'estacions de recàrrega ràpida pública impulsada durant el pla d'acció PIRVEC 2016-2019.
- Continuar amb la col·laboració entre administracions mitjançant l'Aliança de Municipis per l'impuls a la mobilitat elèctrica.
- Promoure la mobilitat elèctrica compartida a Catalunya.
- Subvencions a compra de vehicles elèctrics i punts de recàrrega en el marc del programa MOVES
- Valorar la viabilitat del vector hidrogen renovable per al transport pesant

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.4. Generació renovable

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.4. Generació renovable

- Derogació del decret 147/2009 per facilitar el desplegament de l'energia solar i eòlica a Catalunya
- Extensió i actualització d'objectius de l'Estratègia per promoure l'aprofitament energètic de la biomassa forestal i agrícola a Catalunya, amb especial èmfasi en l'ús industrial de recursos de biomassa locals.

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.4. Generació renovable. Estratègia SOLARCAT

- Iniciar els treballs per a la definició de l'estratègia territorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya.
- Desenvolupar els models legals, jurídics i financers dels projectes de parcs solars fotovoltaics en terrenys públics de la Generalitat de Catalunya. Donar suport a la Generalitat, per incorporar una primera fase de 20MWp d'autogeneració FV als edificis de la GdC.
- Desenvolupar el projecte lóCat per incorporar tecnologia blockchain, com a eina de protecció de les transaccions i de facilitació de l'autoconsum solar fotovoltaic compartit.
- Millorar el coneixement del recurs solar mitjançant un portal web amb les dades d'energia solar per al disseny d'instal·lacions i reforçar les estacions de la xarxa de radiació solar

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.4. Generació renovable. Estratègia SOLARCAT

Línies puntuals i específiques de subvenció

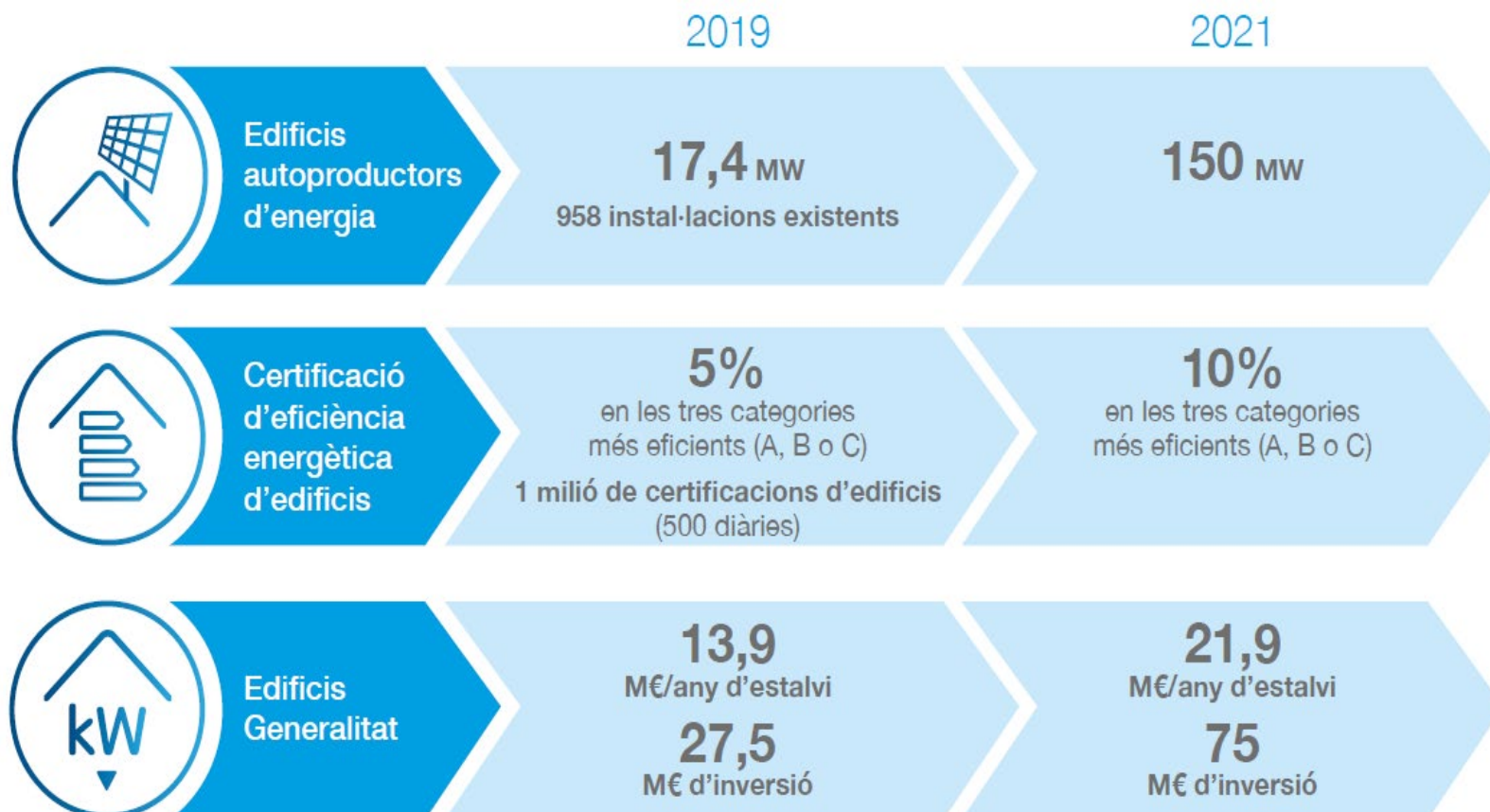
- Treballs preparatoris, l'organització i la gestió prèvia de projectes reals per a la instal·lació de centrals renovables amb finançament col·laboratiu
- Plataformes tecnològiques que permetin la integració de generació renovable, emmagatzematge i recàrrega de vehicles elèctrics
- Autoconsum solar fotovoltaic al sector domèstic i a l'industrial
- Creació d'oficines locals de promoció de projectes
- Creació d'oficines tècniques de desenvolupament de projectes, per part de les entitats i associacions empresarials

Governança

- Creació del grup específic de treball en el marc de la Comissió Interdepartamental del GENERCAT 2018-2022.

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.5. Edificació saludable i autoprodutora d'energia

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.6. Comunicació, informació i formació per apoderar el consumidor

- Congrés sobre energia i ciutadania "Civil Energy Congress"
- Cicle de reflexió amb la ciutadania "Tu tens l'energia, tu tens el poder"

- Cimera de Canvi Climàtic
- Premis de la Transició Energètica
- Setmana de l'Energia
- Expoelèctric

- Setmana de la Rehabilitació
- Congrés de Biomassa
- Marató de l'Estalvi Energètic
- Escola de l'Energia

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.7. Prospectiva i planificació

Realitzat:

- Exercici general de prospectiva estratègica
- Estudi potencial tècnic i econòmic energies renovables
- Modelització demanda energètica consumidors
- Prospectiva tecnologies energètiques 2050
- Estudi avaluació costos tancament centrals nuclears catalanes

En curs:

- Anàlisi viabilitat tècnica i econòmica sistema elèctric 100% renovable
- Redacció document final PROENCAT 2050
- Concertació amb agents econòmics i socials

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.8. Influència en el marc normatiu estatal

- Plan Nacional Integrado de Energía y Clima (PNIEC)
- Circulars CNMC
- Decret de certificació energètica estatal

- Anàlisi entorn normatiu europeu (winter package...)
- convocatòries de subvenció MOVES, INDÚSTRIA i PAREER (edificació)

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.9. Observatori de la transició energètica

Estadístiques energètiques:

- Producció i consum d'energia
- Diferents formes d'energia (energia elèctrica i combustibles)
- Desagregació per sectors i subsectors industrials
- Preus de l'energia elèctrica i del gas natural

Principals productes:

- Balanços energètics globals de Catalunya
- Indicadors conjunturals d'evolució del sistema energètic
- Fotografia del consum energètic industrial
- Benchmarking dels preus de l'energia elèctrica i del gas natural
- Enquesta de consums energètics del sector serveis

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.10. R+D+I per a la transició energètica

Impuls del treball de
l'Institut de Recerca
en Energia de
Catalunya (IREC)

Desenvolupament del contracte
programa d'activitats 2020-2021

Creació d'una plataforma de testeig de la integració de generació elèctrica renovable, emmagatzematge i recàrrega de vehicles elèctrics. Proves d'equips i acreditació de productes.

Participar en el desenvolupament de plantes pilot i de demostració de noves tecnologies energètiques, per ajudar a la indústria a assolir el desenvolupament comercial i pre-comercial d'aquestes tecnologies a Catalunya.

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.11. Subvenció / finançament 2019-2021

Ciutadania

2,9 M€
EXHAURIT

PIRVEC 1

Aliança municipis
Mapa actiu punts recàrrega
Modificació reglaments
estatals i nacionals
Xarxa de recàrrega ràpida
(120 estacions)

+

8 M€

PIRVEC 2

Recàrrega
vinculada
Digitalització-
Demand Response

MOVES

Recàrrega vinculada
Vehicles sostenibles

CERTIFICACIÓ ENERGÈTICA

2013-2019: 1M de certificats

- Open-Data
- Assessorament expert
- Guies, manuals i instruccions tècniques
- Administració referent
- Recaptació en taxes: 12,84 M€

0,72 M€

BATERIES 2019

EXHAURIT

0,3 M€

BATERIES 2020

0,4 M€

FOTOVOLTAICA 2020

PAREER

millora energètica
HABITATGE I TERCIARI

per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.11. Subvenció / finançament 2019-2021

Indústria

MOVES

Recàrrega vinculada,
Vehicles sostenibles,
Plans mobilitat empresa

0,4 M€

BIOMASSA

3 M€

PRIMA-IREC

Laboratori transició
energètica

0,2 M€

CUPONS 2020

Metge energètic

0,4 M€

RENOVA'T 2

Renovació equips

49 M€/any

INDÚSTRIA

Gestió demanda monitoratge
Descarbonització

8 M€

PIRVEC 2

Recàrrega
vinculada
Digitalització-
Demand Response

8,3 M€

Finançament

Innova
Energy
Tech

per a
fer país

Els eixos bàsics de la transició energètica a Catalunya. L'actuació i les prioritats de l'ICAEN

5.11. Subvenció / finançament 2019-2021

Món local

2,9 M€
EXHAURIT

PIRVEC 1
Recàrrega ràpida
Aliança municipis
Mapa actiu punts recàrrega
Modificació reglaments
estatals i nacionals

7 M€/any

MOVES
Recàrrega vinculada
Vehicles sostenibles
Accions plans mobilitat
Punts recàrrega bicicleta

123 M€
BLOQUEJAT

FEDER

34 M€/any

PAREER
millora energètica
EDIFICIS MUNICIPALS

0,1 M€

**SUPORT A
FINANÇAMENT
COL·LABORATIU**

per a
fer país